

Guvernul României

**HOTĂRÂRE Nr. 497
din 1 aprilie 2004**

**privind stabilirea cadrului instituțional pentru coordonarea,
implementarea și gestionarea instrumentelor structurale**

Publicată în: Monitorul Oficial Nr. 346 din 20 aprilie 2004

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1 - Obiectul prezentei hotărâri îl constituie stabilirea cadrului instituțional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea asistenței financiare comunitare acordate României prin instrumentele structurale.

Art. 2 - În înțelesul prezentei hotărâri, următorii termeni se definesc astfel:

1. *fondurile structurale* sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale:

a) *Fondul european pentru dezvoltare regională* este fondul structural care sprijină regiunile mai puțin dezvoltate, prin finanțarea de investiții în sectorul productiv, infrastructură, educație, sănătate, dezvoltare locală și întreprinderi mici și mijlocii;

b) *Fondul social european* este fondul structural destinat politicii sociale a Uniunii Europene, care sprijină măsuri de ocupare a forței de muncă și dezvoltare a resurselor umane;

c) *Fondul european pentru orientare și garantare în agricultură - secțiunea "Orientare"* este fondul structural destinat politicii agricole comune a Uniunii Europene, care sprijină măsuri pentru modernizarea agriculturii și dezvoltarea rurală;

d) *Instrumentul financiar de orientare piscicolă* este fondul structural destinat politicii comunitare din domeniul pescuitului, care sprijină măsuri pentru creșterea competitivității sectorului piscicol, în condițiile asigurării unui echilibru durabil între resurse și capacitatea de exploatare;

2. *Fondul de coeziune* este instrumentul financiar care sprijină investiții în domeniul infrastructurii de transport și mediu;

3. *instrumentele structurale* denumesc fondurile structurale și Fondul de coeziune, luate în ansamblu;

4. *Planul național de dezvoltare* este documentul de planificare strategică și programare financiară, care are ca scop să orienteze și să stimuleze dezvoltarea

economică și socială a țării pentru atingerea obiectivului Uniunii Europene, respectiv realizarea coeziunii economice și sociale;

5. *Cadrul de sprijin comunitar* reprezintă documentul aprobat de Comisia Europeană, negociat în prealabil cu România ca stat membru, în urma evaluării Planului național de dezvoltare. Cadrul de sprijin comunitar conține contribuția din fondurile structurale și celelalte resurse financiare pentru realizarea priorităților și măsurilor conținute în Planul național de dezvoltare. Prevederile acestui document se implementează prin intermediul programelor operaționale;

6. *programele operaționale* sunt documente aprobate de Comisia Europeană pentru implementarea acelor priorități sectoriale și/sau regionale din Planul național de dezvoltare care sunt aprobate spre finanțare prin Cadrul de sprijin comunitar;

7. *Programul complement* reprezintă documentul elaborat de autoritatea de management pentru detalierea implementării măsurilor programului operațional sectorial sau regional;

8. *adiționalitatea* reprezintă nivelul cheltuielilor publice pe care statul membru al Uniunii Europene îl realizează din surse proprii, pe parcursul perioadei de programare, pentru aceleași tipuri de măsuri finanțate din fondurile structurale;

9. *autoritatea de management* este organismul public care asigură gestionarea asistenței financiare din instrumentele structurale. Se constituie o autoritate de management pentru Cadrul de sprijin comunitar și câte o autoritate de management pentru fiecare program operațional și Fondul de coeziune, precum și autorități de management pentru inițiativa comunitară INTERREG;

10. *comitetul de monitorizare* este organismul care asigură coordonarea instrumentelor structurale, precum și urmărirea eficacității și calității implementării asistenței comunitare, modul de utilizare și impactul acesteia, cu respectarea prevederilor comunitare în materie. Se constituie un comitet de monitorizare pentru Cadrul de sprijin comunitar și câte un comitet de monitorizare pentru fiecare program operațional, precum și pentru Fondul de coeziune;

11. *autoritatea de plată* reprezintă organismul care elaborează și înaintează cererile de plată și primește de la Comisia Europeană sumele aferente fondurilor structurale și Fondului de coeziune;

12. *organismele internaționale* sunt instituțiile desemnate de autoritățile de management și care, prin delegare de atribuții de la acestea și/sau de la autoritățile de plată, implementează măsurile din programele operaționale, precum și proiectele finanțate din Fondul de coeziune. Delegarea de atribuții către organismul intermediar și reglementarea mecanismelor de coordonare și control ale acestuia de către autoritatea care delegă se fac pe bază contractuală. Autoritățile de management și/sau autoritățile de plată rămân responsabile

pentru îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor delegate, precum și a operațiunilor finanțate prin instrumentele structurale;

13. *beneficiarul final* este organismul sau societatea comercială cu capital public ori privat, responsabil/responsabilă cu execuția proiectelor sau a măsurilor finanțate.

Art. 3 - Se desemnează Ministerul Finanțelor Publice ca autoritate de management pentru Cadrul de sprijin comunitar, având responsabilitatea coordonării implementării asistenței comunitare prin fondurile structurale.

Art. 4 - Autoritatea de management pentru Cadrul de sprijin comunitar are următoarele atribuții principale:

a) elaborează, în parteneriat cu instituțiile centrale și regionale implicate, precum și cu parteneri socioeconomi, Planul național de dezvoltare și, pe baza acestui document programatic, aprobat de Guvernul României, negociază Cadrul de sprijin comunitar cu Comisia Europeană;

b) asigură corelarea măsurilor dintre programele operaționale, precum și dintre acestea și cele din programul operațional regional;

c) coordonează și urmărește respectarea și implementarea politicilor comunitare, în special în domeniile concurenței și ajutorului de stat, achizițiilor publice, protecției mediului, egalității de șanse între femei și bărbați;

d) coordonează armonizarea cadrului instituțional și dezvoltarea capacității administrative și urmărește consolidarea și extinderea parteneriatelor în procesul de planificare, precum și în toate fazele de implementare a Cadrului de sprijin comunitar;

e) asigură implementarea transparentă, efectivă și eficientă a Cadrului de sprijin comunitar;

f) coordonează elaborarea ghidurilor și a procedurilor privind asigurarea corectitudinii operațiunilor finanțate din asistența comunitară;

g) asigură elaborarea unui sistem funcțional și integrat de colectare și prelucrare a informațiilor și datelor statistice privind implementarea programelor operaționale, monitorizarea și evaluarea asistenței comunitare acordate României prin fondurile structurale;

h) asigură realizarea și funcționarea sistemului informatic privind managementul financiar și tehnic al fondurilor;

i) elaborează, pe baza rapoartelor anuale de implementare ale autorităților de management pentru programele operaționale, raportul anual de implementare al Cadrului de sprijin comunitar și, după aprobarea acestuia de către Comitetul de monitorizare al Cadrului de sprijin comunitar, îl înaintează Comisiei Europene spre analiză, observații și recomandări;

j) transmite spre analiză Comitetului de monitorizare al Cadrului de sprijin comunitar recomandările primite de la Comisia Europeană și formulează

răspunsuri la acestea, pe care, după aprobarea comitetului de monitorizare, le transmite acesteia;

k) înaintează spre analiză și avizare Comitetului de monitorizare al Cadrului de sprijin comunitar propunerile de modificare a acestuia, prin realocarea de fonduri între programele operaționale și/sau prin modificarea complementelor de program, după aprobarea în prealabil a acestor modificări de comitetele de monitorizare ale fiecărui program operațional;

l) asigură și urmărește îndeplinirea cerințelor cu privire la informarea și publicitatea asistenței din fondurile structurale;

m) organizează, în parteneriat cu Comisia Europeană, evaluarea intermediară a Cadrului de sprijin comunitar și transmite comitetului de monitorizare al acestuia rezultatele și concluziile evaluării;

n) asigură implementarea eventualelor modificări ale Cadrului de sprijin comunitar, propuse de comitetul de monitorizare, ca urmare a evaluării intermediare și informează corespunzător Comisia Europeană;

o) participă, în parteneriat cu Comisia Europeană, la realizarea evaluării ex-post a Cadrului de sprijin comunitar și prezintă comitetului de monitorizare rezultatele și concluziile acestei evaluări;

p) constituie Comitetul de monitorizare al Cadrului de sprijin comunitar, cu respectarea principiilor parteneriatului, reprezentativității și egalității de șanse între bărbați și femei; asigură președinția și secretariatul Comitetului de monitorizare al Cadrului de sprijin comunitar;

q) participă la comitetele de monitorizare ale programelor operaționale;

r) coordonează elaborarea raportului privind adiționalitatea;

s) îndeplinește și alte atribuții, în condițiile legii.

Art. 5 - Se desemnează Ministerul Integrării Europene ca autoritate de management pentru Programul operațional regional, având responsabilitatea managementului, gestionării și implementării asistenței financiare alocate acestui program.

Art. 6 - Se desemnează Ministerul Economiei și Comerțului ca autoritate de management pentru Programul operațional/sectorial pentru creșterea competitivității economice, având responsabilitatea managementului, implementării și gestionării asistenței financiare alocate acestui program.

Art. 7 - Se desemnează Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului ca autoritate de management pentru Programul operațional sectorial pentru infrastructura de transport și energie, având responsabilitatea managementului, implementării și gestionării asistenței financiare alocate acestui program.

Art. 8 - Se desemnează Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor ca autoritate de management pentru Programul operațional sectorial pentru

infrastructura de mediu, având responsabilitatea managementului, implementării și gestionării asistenței financiare alocate acestui program.

Art. 9 - Se desemnează Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei ca autoritate de management pentru Programul operațional sectorial pentru dezvoltarea resurselor umane, având responsabilitatea managementului, gestionării și implementării asistenței financiare alocate acestuia.

Art. 10 - Se desemnează Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale ca autoritate de management pentru Programul operațional sectorial pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit, având responsabilitatea managementului, gestionării și implementării asistenței financiare alocate pentru acest program.

Art. 11 - Autoritățile de management pentru programele operaționale au următoarele atribuții principale:

a) elaborează programele operaționale și programele complement, în concordanță cu obiectivele și prioritățile stabilite prin Planul național de dezvoltare;

b) asigură corelarea măsurilor din programele operaționale sectoriale cu cele din programul operațional regional, sub coordonarea Autorității de management pentru Cadrul de sprijin comunitar;

c) urmăresc obținerea rezultatelor generale și a impactului definit prin programele operaționale, precum și a celor specifice menționate prin programele complement;

d) urmăresc dezvoltarea capacității administrative a structurilor implicate în derularea programului operațional respectiv, precum și consolidarea și extinderea parteneriatelor în procesul de planificare și în toate fazele de implementare a programului operațional;

e) asigură implementarea programelor operaționale în concordanță cu recomandările comitetelor de monitorizare, cu reglementările Uniunii Europene și cu principiile și politicile comunitare, în special în domeniile concurenței, achizițiilor publice, protecției mediului și egalității de șanse între femei și bărbați;

f) dezvoltă și promovează parteneriate la nivel central, precum și între nivelul central, nivelul regional și local, inclusiv parteneriatul public-privat;

g) elaborează și asigură un sistem funcțional de colectare, prelucrare și management al informațiilor și datelor statistice privind implementarea programelor operaționale și evaluarea și monitorizarea asistenței financiare comunitare acordate pentru implementarea acestora;

h) analizează și propun modificări ale programelor operaționale și complement și înaintează comitetelor de monitorizare corespunzătoare propunerile privind realocările de fonduri între măsurile din cadrul programelor operaționale;

i) elaborează și prezintă comitetelor de monitorizare spre aprobare rapoartele anuale de implementare și, după primirea aprobării acestora, le transmite spre aprobare Comisiei Europene;

j) asigură și răspund pentru corectitudinea operațiunilor finanțate prin programele operaționale, precum și pentru implementarea măsurilor de control intern, în concordanță cu principiile unui management financiar riguros și transparent;

k) urmăresc și verifică instituirea de către organismele intermediare care implementează măsurile din programele operaționale a unui sistem contabil separat, precum și a unui cod de contabilitate adecvat pentru operațiunile finanțate;

l) elaborează manuale de implementare și utilizare pentru programele operaționale respective;

m) elaborează criteriile de selecție și evaluare a proiectelor și aprobă proiectele selectate de către organismele intermediare;

n) transmit autorității de plată rapoarte privind recuperarea sumelor necuvenite, precum și a celor neutilizate;

o) efectuează corecțiile financiare;

p) asigură informarea cetățenilor și mass-media cu privire la rolul Uniunii Europene în derularea programelor și conștientizarea potențialilor beneficiari și a organizațiilor profesionale cu privire la oportunitățile generate de implementarea programelor;

q) răspund pentru utilizarea eficientă, efectivă și transparentă a fondurilor care finanțează programul operațional, precum și pentru îndeplinirea atribuțiilor delegate organismelor intermediare;

r) organizează evaluarea intermediară a programului operațional și informează comitetul de monitorizare asupra rezultatelor acestuia și asupra modalităților propuse pentru implementarea recomandărilor Comisiei Europene ca urmare a evaluării intermediare;

s) furnizează informații privind absorbția fondurilor, conform datelor cuprinse în tabelele financiare;

t) constituie comitetul de monitorizare al programului operațional, cu respectarea principiilor parteneriatului, reprezentativității și egalității de șanse între femei și bărbați; asigură președinția și secretariatul comitetului de monitorizare al programului operațional;

u) participă la reuniunile anuale ale Comisiei Europene în vederea examinării rezultatelor anului precedent;

v) asigură existența procedurilor privind păstrarea unei piste de audit corespunzătoare;

w) îndeplinește și alte atribuții în condițiile legii.

Art. 12 - (1) Se desemnează Ministerul Finanțelor Publice ca autoritate de management pentru Fondul de coeziune.

(2) Autoritatea de management a Fondului de coeziune are următoarele atribuții principale:

- a) asigură coordonarea și managementul Fondului de coeziune;
- b) coordonează armonizarea cadrului instituțional și dezvoltarea capacității administrative a structurilor implicate în gestionarea Fondului de coeziune;
- c) coordonează și urmărește respectarea și implementarea politicilor comunitare, în special în domeniile concurenței și ajutorului de stat, achizițiilor publice, protecției mediului, egalității de șanse între femei și bărbați;
- d) asigură utilizarea eficientă și corectă a fondurilor, precum și implementarea proiectelor în conformitate cu obiectivele stabilite prin acestea, respectând condiționalitățile stabilite de Comisia Europeană;
- e) coordonează, împreună cu Comisia Europeană, elaborarea metodologiei, ghidurilor și procedurilor privind asigurarea corectitudinii operațiunilor finanțate din asistența comunitară;
- f) asigură monitorizarea prin indicatori fizici și financiari a stadiului derulării proiectelor, în relație cu planurile și obiectivele acestora, și a progresului gestionării fondurilor;
- g) evaluează și avizează strategiile specifice propuse de organismele intermediare;
- h) asigură informarea corespunzătoare a autorităților de plată referitor la respectarea procedurilor cu privire la: verificarea autenticității cheltuielilor, implementarea proiectelor conform obiectivelor propuse și condiționalităților, concordanța operațiunilor cu regulile aplicabile și păstrarea pistei de audit;
- i) asigură elaborarea unui sistem funcțional și integrat de colectare și prelucrare a informațiilor și datelor statistice privind implementarea Fondului de coeziune;
- j) asigură realizarea și funcționarea sistemului informatic privind managementul financiar și tehnic al Fondului de coeziune;
- k) asigură elaborarea raportului anual de implementare a proiectelor finanțate din Fondul de coeziune și îl transmite Comisiei Europene;
- l) primește, analizează și transmite Comisiei Europene propunerile de proiecte finanțabile din Fondul de coeziune;
- m) asigură informarea cetățenilor și mass-media cu privire la rolul Uniunii Europene în derularea proiectelor și conștientizarea potențialilor beneficiari și a organizațiilor profesionale cu privire la oportunitățile generate de implementarea proiectelor;
- n) constituie Comitetul de monitorizare al Fondului de coeziune, cu respectarea principiilor parteneriatului, reprezentativității și egalității de șanse

între femei și bărbați; asigură președinția și secretariatul Comitetului de monitorizare al Fondului de coeziune;

o) asigură existența procedurilor privind păstrarea unei piste de audit corespunzătoare;

p) îndeplinește și alte atribuții în condițiile legii.

Art. 13 - Se desemnează Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului pentru îndeplinirea funcției de organism intermediar pentru proiecte de infrastructură din domeniul transporturilor, finanțate prin Fondul de coeziune.

Art. 14 - Se desemnează Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor pentru îndeplinirea funcției de organism intermediar pentru proiectele de infrastructură din domeniul mediului, finanțate prin Fondul de coeziune.

Art. 15 - Se desemnează Ministerul Finanțelor Publice pentru îndeplinirea funcției de autoritate de plată pentru: Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și pentru Fondul de coeziune.

Art. 16 - Se desemnează Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, prin Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, Industrie Alimentară și Dezvoltare Rurală, pentru îndeplinirea funcției de autoritate de plată pentru Fondul european pentru orientare și garantare în agricultură - secțiunea "Orientare" și Instrumentul financiar de orientare piscicolă.

Art. 17 - Autoritățile de plată au următoarele atribuții principale:

a) primesc cereri de rambursare și asigură că respectivele cereri reflectă în mod corespunzător operațiunile selectate și includ numai cheltuieli realizate efectiv în perioada de referință și care pot fi dovedite în mod corespunzător;

b) primesc de la Comisia Europeană sumele aferente plăților;

c) efectuează transferul contribuțiilor financiare ale Uniunii Europene către beneficiarii finali, în cel mai scurt timp și în întregime;

d) elaborează și transmit Comisiei Europene estimări ale cheltuielilor;

e) elaborează și transmit Comisiei Europene declarații de certificare a cheltuielilor intermediare și finale, împreună cu cererile de plată;

f) transmit o cerere Comisiei Europene, pentru corectarea, dacă este necesar, a plății soldului final al asistenței, în termen de 9 luni de la data transferării sumelor aferente soldului final;

g) furnizează Comisiei Europene evidențe detaliate privind plățile efectuate;

h) restituie Comisiei Europene sumele neutilizate sau plătite în mod eronat din fondurile structurale și Fondul de coeziune;

i) trimit, o dată pe an, ca anexă la al patrulea raport privind recuperările, o declarație a sumelor rămase de recuperat la acea dată;

j) asigură menținerea unor evidențe financiare privind operațiunile pe care le derulează;

k) îndeplinesc și alte atribuții, în condițiile legii.

Art. 18 - Se desemnează Ministerul Integrării Europene ca autoritate de management pentru inițiativa comunitară INTERREG.

Art. 19 - Pentru fiecare autoritate de management, autoritate de plată, organism intermediar, se constituie câte o unitate de audit intern independentă.

Art. 20 - În derularea măsurilor finanțate din programele operaționale, precum și a proiectelor finanțate prin Fondul de coeziune, autoritățile de management asigură definirea clară și separarea adecvată a funcțiilor structurilor desemnate prin prezenta hotărâre.

Art. 21 - Structurile desemnate pentru coordonarea și gestionarea asistenței financiare acordate de Uniunea Europeană prin instrumentele structurale sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 22 - (1) Autoritățile de management pentru programele operaționale sectoriale și regionale desemnează organismele intermediare pentru implementarea măsurilor finanțate din fondurile structurale.

(2) Autoritățile de management pentru programele operaționale și autoritățile de plată desemnează organismele responsabile pentru verificările pe eșantioane, precum și pe cea privind declarația de încheiere a programelor.

Art. 23 - În funcție de modificarea priorităților și/sau a măsurilor identificate în Planul național de dezvoltare, precum și a politicii comunitare în domeniul politicii regionale și al instrumentelor structurale, poate fi analizată posibilitatea adăugării altor programe operaționale și/sau măsuri în Cadrul de sprijin comunitar, precum și a ajustării cadrului instituțional.

Art. 24 - În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, Guvernul, la propunerea ministerelor implicate, va aproba modificarea și completarea corespunzătoare a următoarelor acte normative:

a) [Hotărârea Guvernului nr. 737/2003](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 483 din 7 iulie 2003, cu modificările și completările ulterioare;

b) [Hotărârea Guvernului nr. 738/2003](#) privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Comerțului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 7 iulie 2003.

Art. 25 - Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă [Hotărârea Guvernului nr. 1.555/2002](#) privind desemnarea instituțiilor și organismelor responsabile cu coordonarea, implementarea și gestionarea asistenței financiare comunitare prin instrumentele structurale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 3 februarie 2003.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
Ministrul integrării europene,
Alexandru Fărcaș

Ministru de stat, ministrul economiei și comerțului,
Dan Ioan Popescu

Ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului,
Miron Tudor Mitrea

Ministrul agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale,
Ilie Sârbu

Ministrul mediului și gospodăririi apelor,
Speranța Maria Ianculescu

Ministrul muncii, solidarității sociale și familiei,
Elena Dumitru

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

Anexă*)

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

SCHEMĂ INTERINSTITUȚIONALĂ

